

NK KONSULTĀCIJU
BIROJS

Pētījums “Radošo industriju nozares attīstība”

*Projekts “Radošo industriju attīstība Latvijas - Lietuvas
pieroģežu reģionos” , LLIII-194*

Radošums? Radošā ekonomika?

Radošums attiecināms ne tikai uz jaunu mākslas priekšmetu vai stilu radīšanu, bet arī uz problēmu risināšanu jebkurā iespējamā jomā.

Džons Haukins (*John Howkins*):

„Radoša ekonomika” ir tāda, „kur pamata izejmateriāli un gala produkcija ir idejas. Es arī teiktu, ka tā ir ekonomika, kur lielākā daļa cilvēku pavada lielāko daļu sava laika, lai domātu par idejām. Tā ir ekonomika vai sabiedrība, kur cilvēki uztraucas, domā par savām spējām radīt ideju, kur viņi nestrādā rutīnas un vienveidīgu darbu vienkārši no 9 līdz 17.”

Kas ir radošās industrijas?

- Vizuālā māksla,
- Skatuves māksla (teātris, dejas, festivāli),
- Mūzika (interpretācija, komponēšana, producēšana, izdošana, mūzikas instrumenti, festivāli u.c.),
- Arhitektūra,
- Dizains,
- Filmas un video,
- Televīzija, radio un interaktīvie mediji,
- Datorspēles un interaktīvās programmatūras tiražēšana,
- Publikācijas (grāmatas, periodiskie laikraksti u.c.),
- Kultūras mantojums,
- Reklāma,
- Kultūras aktivitātes,
- Atpūtas, izklaides un citi kultūras pasākumi.

LR Kultūras ministrijas uzskaitījums

Kas ir radošās industrijas saskaņā ar NACE?

Sektors	Nozare	Nosaukums
Literatūras sektors	Radošā	Izdevējdarbība
	Atbalstošās	<ul style="list-style-type: none"> - Poligrāfija un ierakstu reproducēšana; - Mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus;
Vizuālā māksla	Radošās	<ul style="list-style-type: none"> - Cita veida ražošana; - Arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi; tehniskā pārbaude un analīze; - Citi profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi;
	Atbalstošās	<ul style="list-style-type: none"> - Papīra un papīra izstrādājumu ražošana; - Nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana; - Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus; - Datoru, individuālās lietošanas priekšmetu un mājsaimniecības piederumu remonts.

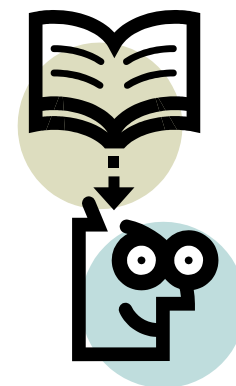
Vanags A., Miķelsone A., Gubins S., Kaņepājs A., Balodis K. *Radošās industrijas Latvijā*. Rīga: Baltijas Starptautiskais ekonomikas un politikas pētījumu centrs, 2007.

1. Radošās industrijas plānošanas dokumentos

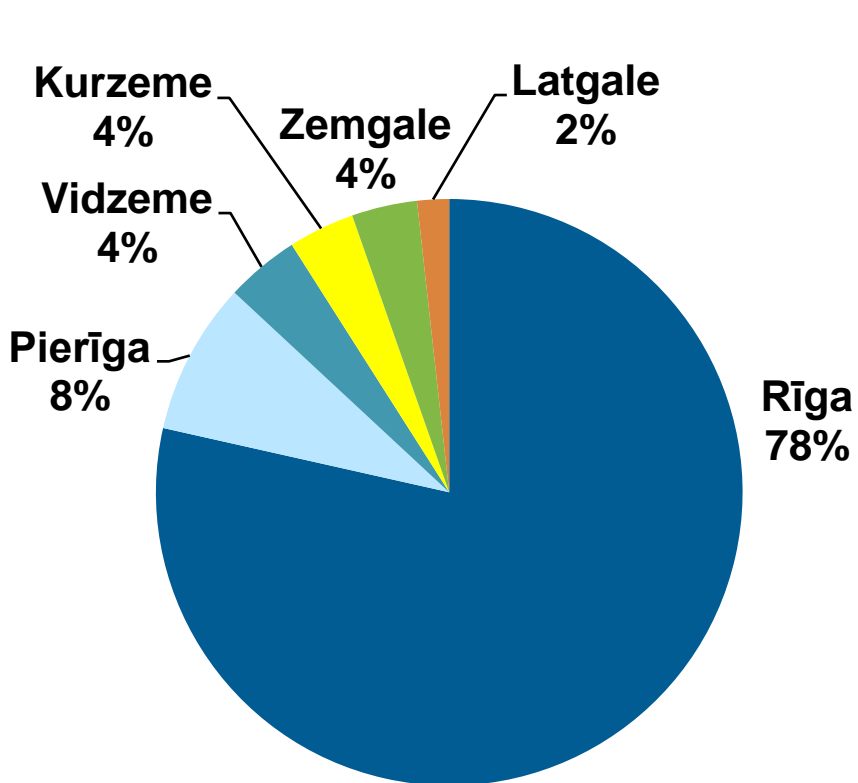
- Latvijā (pētniecība, vides uzlabošana, izglītības programmu pilnveide, tiesiskais regulējums un nodokļu politika, intelektuālā īpašuma aizsardzība);
- Zemgalē (ir minētas atsevišķas aktivitātes radošo industriju attīstības veicināšanai);
- Latgalē (katra pilsēta ir unikāla, radošo industriju pilsētas – Daugavpils, Rēzekne);
- Kurzemē (radošās industrijas tiek veicinātas atbalstot kultūru un uzņēmējdarbību);
- Pašvaldībās (tikai atsevišķām pašvaldībām radošās industrijas ir izdalītas atsevišķi un to veicināšanai ir paredzētas aktivitātes).

2. Radošās industrijas pētījumos

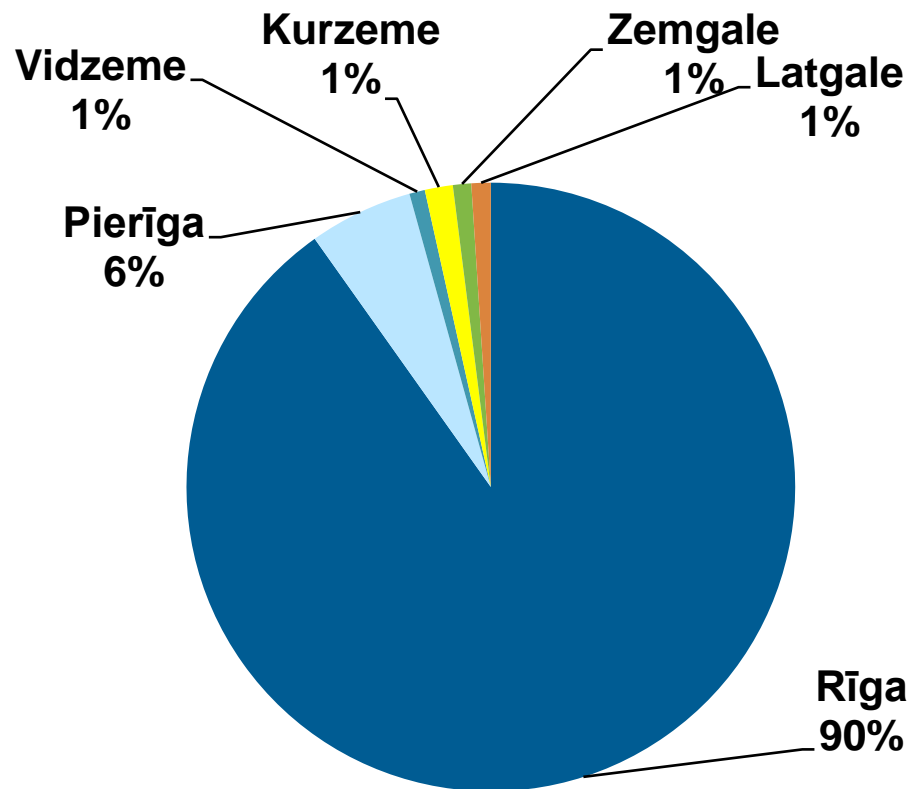
- Vērtēts kultūras sektors un tā nozīmīgums tautsaimniecībā;
- Radošo industriju statistikas uzskaitē;
- Kultūras pieejamība un pieprasījums;
- Ārvalstu prakse.

3. Radošās industrijas reģionos

Komersantu neto apgrozījums RI, RI atbalstošajās nozarēs, RI daļēji atbilstošajās nozarēs 2010.gadā

Komersantu neto apgrozījums RI nozarēs 2010.gadā

RI apgrozījums - 1.46% (2010)

4. Radošo industriju nozares (2010)

Latgalē:

- Literatūras sektors (AS) (26%),
- Mēbeļu ražošana (15%),
- Sporta, atpūtas un izklaides industrija (15),

Zemgalē:

- Tekstila nozare (29%),
- Literatūras sektors (AS) (25%),
- Mēbeļu ražošana (17%)

Kurzemē:

- Tekstila nozare (41%),
- Mēbeļu ražošana (15%),
- Papīra ražošana (10%).

5. Ieskats RI nozarēs

Vislielākās investīcijas Mākslas, izglītības un kultūras atbalsta nozarē (būtiskas investīcijas katru gadu), un Vizuālās mākslas nozarē (piemēram, uzņēmumos, kas darbojas Arhitektūras un inženiertehnisko pakalpojumu sektorā) un Tirgus komunikāciju sektorā.

Nefinanšu investīcijas nemateriālos ieguldījumos un pamatlīdzekļos visvairāk veiktas Kurzemē.

Zemgalē, Kurzemē un Latgalē visvairāk darbiniekus nodarbina: Mākslas, izglītības un kultūras atbalsta nozarē, Vizuālās mākslas un Literatūras sektorā.

Brīvās darbavietas Zemgalē, Kurzemē un Latgalē ir tikai Mākslas, izglītības un kultūras atbalsta nozarē un Tekstila nozarē, pārējās nozarēs faktiski brīvo darbavietu nav.

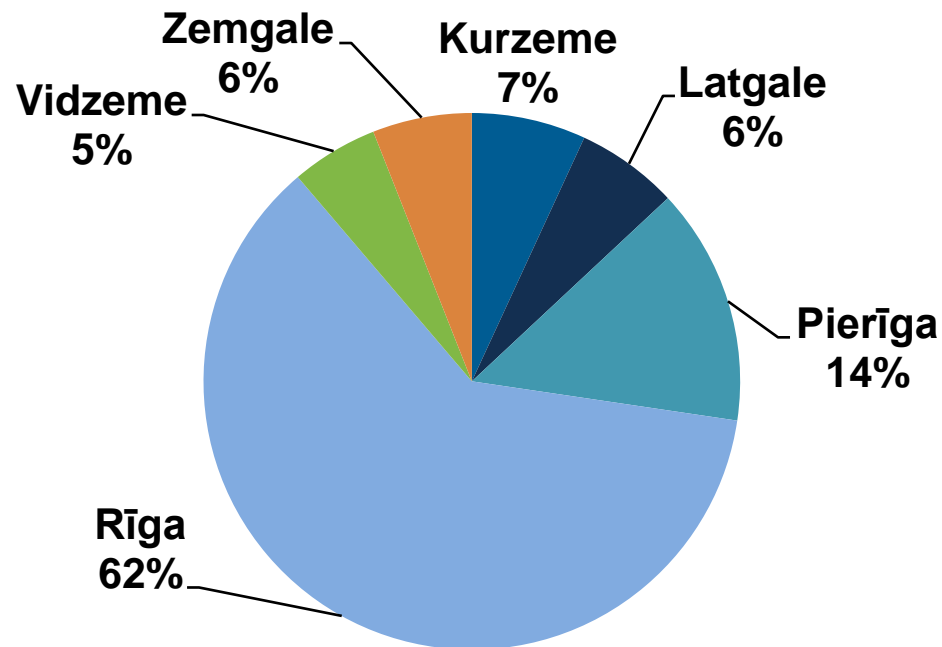
6. Radošo industriju uzņēmumi RI nozarēs (2011)

Latgalē: Tekstila nozare (≈ 50), Mēbeļu ražošana (≈ 59), Sporta un atpūtas nozare (≈ 47).

Zemgalē: Tekstila nozare (≈ 65), Vizuālā māksla (≈ 56), Mēbeļu ražošana (≈ 55), Sporta un atpūtas nozare (≈ 43).

Kurzemē: Tekstila nozare (≈ 120), Sporta un atpūtas nozare (≈ 65), Vizuālā māksla (≈ 60).

Latvijā – 53 906 ekonomiski aktīvi uzņēmumi (no tiem: Kurzemē – 631; Zemgalē – 566; Latgalē – 571)

7. Radošo industriju uzņēmumi pašvaldībās

Uzņēmumu skaits	Kurzemes pašvaldības	Latgales pašvaldības	Zemgales pašvaldības
1-5	Aizputes Priekules Alsungas Vaiņodes Brocēnu Grobiņas Mērsraga Pāvilostas Skrundas Ventspils	Aglonas Ludzas Dagdas Preiļu Daugavpils Ilūkstes Kārsavas Krāslavas Līvānu Rēzeknes Viļānu	Rundāles Aknīstes Auces Iecavas Jaunjelgavas Jelgavas Kokneses Krustpils Pļaviņu Skrīveru Vecumnieku
6-10		Balvu	Aizkraukles Bauskas Dobeles Ozolnieku
11 - 20	Saldus Talsu		
21 - ...	Kuldīgas Liepājas pilsēta Ventspils pilsēta	Daugavpils pilsēta Rēzeknes pilsēta	Jelgavas pilsēta Jēkabpils pilsēta

8. Radošo industriju attīstības potenciāls

Kritēriji:

- Urbanizēta vide,
- RI uzņēmumu skaits,
- Infrastruktūras pieejamība,
- Pašvaldības atbalsts,
- Izglītības iespējas,
- Radoša vide,
- Pasākumi,
- Pašvaldības atbalsts.

Vietas ar augstu un vidēju potenciālu:

9. Radoša pilsēta pievēršas:

- Inovatīviem augsto tehnoloģiju uzņēmumiem;
- Nozarēm, kas veido kultūras produktus un pakalpojumus;
- Zināšanu un informācijas apmaiņas tīkliem;
- Klasteriem, t.sk. radošajiem;
- Biznesa un zinātnes, izglītības iestāžu savstarpējais sasaistei, kooperācijai;
- Vides un publiskās telpas kvalitātei;
- Atpūtas, izklaides un pašattīstības iespēju dažādībai;
- Efektīvai transporta infrastruktūrai;
- Sociālajai kohēzijai.

Fab Lab Amsterdamā

3D printera projekts: Esi pats sev suvenīrs! Izstāde “Tehno-ekoloģijas” Rīgā, RIXC/kim? galerijā 2011

MONICA AL JAFFE P. CONTRIBUTORES: MONICA AL JAFFE P. Y L'INSTALACIÓN DRASSKANES EN LA GALLERIA DE ARTE SANTA MONICA

8/9/15/16
GENER 2011

**BE
YOUR
OWN
SOUVENIR**

un proiecte de blablalab
ROD HELDER DE TULUZA Y COLEEN DE BRNO PETERBOO

10. Izglītības pieejamība un pieprasījums

Izglītības programmas:

- *Arhitektūra un dizains* (pārsvarā pilsētās (Jelgava, Rēzekne, Daugavpils, Liepāja)). Profesionālās izglītības trūkums.
- *Televīzija, radio un interaktīvie mediji, izdevējdarbība, reklāma, izpildītājmāksla* (pārsvarā Kurzemē (Liepāja)).
- *Mūzika*
(ļoti plašs piedāvājums).
- *Vizuālā māksla*
(augstākā izglītība pārsvarā Kurzemē un Latgalē).

Aptaujas rezultāti:

- Aktiermāksla , teātris;
- Apģērbu dizains, modes industrija;
- Žurnālistika, komunikācijas;
- Dizains;
- Mediji, internets, TV;
- Mūzika

11. Vājās puses/trūkumi

- Strukturētas informācijas trūkums par ES un cita finansējuma piesaistes iespējām, lai radošo industriju pārstāvji spētu atbalsta programmās ieraudzīt iespējas saviem uzņēmumiem.
- Problēmas ar līdzfinansējuma un apgrozāmo līdzekļu nodrošinājumu, lai pieteiktos ES projektos.
- Ļoti maz uzņēmēju uzskata, ka reģiona attīstības iespējas kopumā varētu būt saistītas ar radošajām industrijām, kamēr biežāk kā attīstību sekmējošās nozares tiek identificētas - tūrisms, ražošana un rūpniecība, kā arī lauksaimniecība.
- Kapacitātes un pieredzes trūkums, lai rakstītu projektu pieteikumus un ieviestu ES līdzfinansētus projektus.
- Vāji attīstīta sadarbība starp radošo industriju pārstāvjiem.
- Izglītības programmas nav veidotas, lai veicinātu radošo personību prasmes uzsākt un veikt uzņēmējdarbību.

NK KONSULTĀCIJU
BIROJS

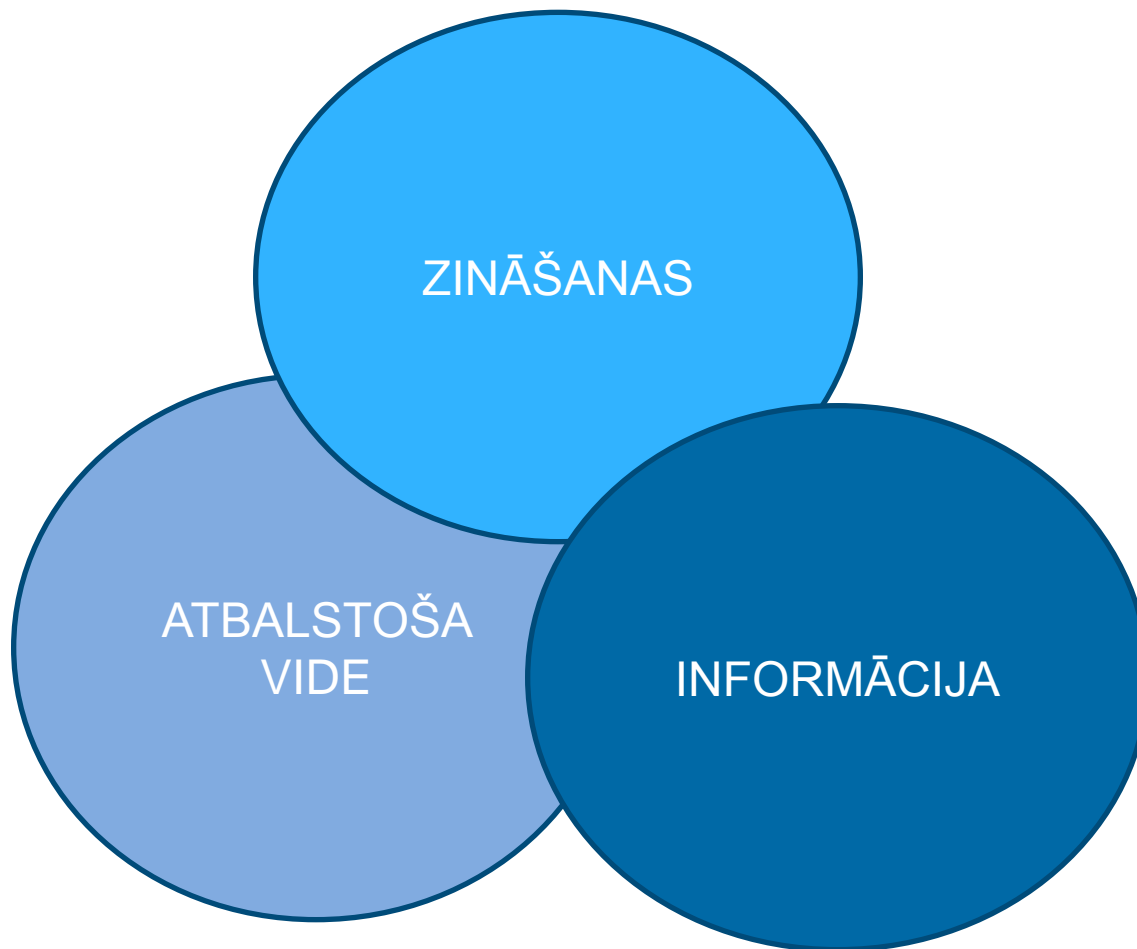
Rīcības plāns

2012 - 2019

*Projekts "Radošo industriju attīstība Latvijas - Lietuvas
pieroģežu reģionos", LLIII-194*

Kas nepieciešams radošajām industrijām?

Prioritātes:

-Izglītības kvalitātes paaugstināšana;

-Uzņēmējdarbības vides un atbalsta pasākumu īstenošana;

-Mārketinga un komunikāciju pasākumu īstenošana

Pasākumu virzieni RI nozares attīstības veicināšanai

Izglītība	Uzņēmējdarbības vide	Mārketinga un komunikācija
Tiesiskais regulējums	Nodokļu un nodevu režīma atvieglojumi	Mārketinga pasākumi
Apmācību programmas	Uzņēmējdarbības veicināšana	Sadarbības veicināšana
Sadarbības veicināšana	Attīstības plānošanas dokumentu pilnveide	<p>Priekšnoteikumi īstenošanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iniciatīva, - Tolerance, - Sadarbība, - Attīstības prioritātes, - Vispirms vērtēt, pēc tam "griezt"
	Konsultatīvais atbalsts	
	RI potenciāla attīstība	
	Pašvaldību dalība radošo produktu / pakalpojumu izmantošanā	

Paldies par uzmanību!

Ar Rīcības plānu iepazīsimies darba grupās.